

IKKE FOR ALLE: «Frihet, likhet og brorskap» er Frankrikes slagord. Men det gjelder ikke for de minste, som franskmenn flest synes det er helt greit å gi en ørefik eller et dask på rumpen når de ikke gjør som de voksne vil.

FOTO: MANUEL SILVESTRI, POLARIS/SCANPIX

Frankrike får ris av Europarådet

– I Frankrike har vi ikke lov å slå dyr, men vi kan slå barn, sier den franske legen og aktivisten Gilles Lazimi.

RAKEL BENON
utland@bt.no

Onsdag slo Europarådet fast at fransk lov «ikke gir et tilstrekkelig klart og bindende forbud mot fysisk straff av barn».

Alvorlig vold mot barn er riktignok strengt forbudt. Lettere refsende ris og klaps er også forbudt i skolen og andre institusjoner. Innad i familien derimot, tolereres såkalt lett vold av loven, så lenge den har «oppdragende hensikt».

Det er fjerde gang siden 2003 Europarådet refser Frankrike for dette, men det er første gang anmeldelsen kommer fra en humanitær organisasjon, lille britiske Approach (Association for the Protection of All Children).

– Vi kjemper ikke engang for særbehandling av barn. Vi vil bare at gjeldende forbud mot vold innad i familien også skal gjelde de yngste. Det er jo merkelig at de minste skal vernes minst, sier koordinator i Approach, Peter Newell, til BT.

Organisasjonen er liten, men har store ambisjoner. Den vil bekjempe alle former for fysisk vold mot barn, på verdensbasis. Stater som dømmes i Europarådet, forventes å korrigerer sitt lovverk. Dette har imidlertid

ikke den franske regjeringen til hensikt å gjøre. I alle fall ikke rett før et fylkesvalg hvor Nasjonal Front er faretruende stort.

Flammende debatt

– Holdningsendringer kan ikke vedtas med lov, sier den franske familieministeren Laurence Rossignol til nyhetsbyrået AFP. Hun vil ikke splitte sitt land i to, med forkjemperne for ris på den ene siden og motstanderne på den andre. Selv om hun er motstander av fysisk straff mot barn, også i såkalte «lette» former, er hun uenig i Europarådets vurdering. Hennes uttalelser denne uken har kastet bensin på en ildfull debatt som begynte allerede for en måned siden. Da tente selveste Paven den første fyrstikken.

– Foreldre bør kunne irettesette barna sine med en smekk, sa pave Frans foran tusenvis av mennesker på Petersplassen i Roma.

Debatten i Frankrike denne uken har sjelden vært så oppildnet. Samtlige aviser og debattprogram henter frem den ene synseren etter den andre. Sterke meninger runger på begge sider av saken. Den anerkjente franske barnepsykiateren Pierre Lévy-Sausson er rådgiver for Nasjonalforsamlingen i barnevernsspørsmål. Han satt onsdag kveld i et trendy debattprogram på Canal + og mente Europarådet går for langt.

FAKTA

Avstraffelse av barn

● 27 av Europarådets 47 medlemsland har forbudt fysisk avstraffelse av barn i alle sammenhenger, inkludert i hjemmet:
● Albania (2010), Bulgaria (2000), Danmark (1997), Estland (2014), Finland (1983), Hellas (2006), Island (2003), Kroatia (1999), Kypros (1994), Latvia (1998), Liechtenstein (2008), Luxembourg (2008), Makedonia (2013), Malta (2014), Moldova (2008), Nederland (2007), Norge (1987), Polen (2010), Portugal (2007), Romania (2004), San Marino (2014), Spania (2007), Sverige (1979), Tyskland (2000), Ukraina (2004), Ungarn (2005) og Østerrike (1989).

Det er ydmykende og har ingenting med oppdragelse å gjøre.

Europapolitiker Daniel Cohn-Bendit

– Det er fort gjort å miste besinnelsen og komme med et klaps på baken eller en ørefik. Refleksene inntreer når et barn eksempelvis løper ut i veien foran en bil, sier han. Å forby ris ville skape forvirring om hva som virkelig er barnemishandling. Sanksjoner kan forsterke den voksnes forsvarsmekanismer og gi seg utslag i verre overtramp. Verbal og psykologisk mishandling vil dessuten ikke bli fanget opp av en slik lov, påpeker Lévy-Sausson.

Den frittalende Europapolitikeren Daniel Cohn-Bendit er inderlig uenig. «Røde-Dany» som ble «grønn» og satt 20 år i Europaparlamentet for Eva Jolys parti, repliserer med velkjent gestikulering og iver:

– Det er blodig urettferdig om en på 1,80 skal ha lov til å slå en på 80 cm. Det er ydmykende og har ingenting med oppdragelse å gjøre.

Kampen for barna

– Vi har alle fått ris som barn, og holdingene er tunge å snu, forklarer den franske legen Gilles Lazimi. Dommen i Europarådet innebærer ingen bot eller annen straff i første omgang, men den vil i neste instans bli bindende. Kjennelsen åpner dessuten for å ta saken videre til Den europeiske menneskerettsdomstolen, som underviser på det medisinske fakultetet «Pierre et Marie Curie».

– Anmeldelsene vil komme, og våre nasjonale politikere vil ikke lenger ha noe reelt valg, lover Lazimi. Selv om den engasjerte legen hadde håpet at minister Rossignol skulle tørre å skjære gjennom og ta en etisk og langsiktig avgjørelse, føler han seg trygg på at en lovendring vil komme.

Skandinavia som forbilde

Også organisasjonen Approach er skuffet over den franske familieministeren og mener Rossignol trør forsiktig fordi det går mot fylkesvalg i Frankrike.

– Hun tør nok ikke utfordre holdninger som er så dypt forankret i opinionen akkurat nå, sier Newell som håper politikerne vil bli lettere å påvirke etter valget.

– Vi ser jo til dere i Skandinavia. Forbud i kombinasjon med folkeopplysning har endret fullstendig hos dere, påpeker den engelske aktivisten fra London. I kjølvannet av pionerlandet Sverige har så langt 27 av Europarådets 47 medlemsland vedtatt lover som forbyr fysisk avstraffelse av barn under alle omstendigheter.

Foruten Frankrike som nå er dømt, har Approach anmeldt ytterligere fem medlemsland for samme type brudd på sosialpakten. Belgia, Irland, Italia, Tsjekkia og Slovenia skal alle opp til vurdering i slutten av mai.